

ממתק לשבת

פרשת השבוע: ויקהל תשע"ט

חומש: שמות

להתנדב או לחייב לתרומת המשכן?

תרבות ה'הייד-סטארט' [תרומות המונים] כבר נכנסה לחיינו חזק, שלא נדבר על שיחות הטלפון לתרומות וכד'. לכאורה דבר יפה ומוסרי ואף חברתי, תמיכה של אנשים באנשים או בקדום רעיונות וכד'. מעניין הוא שדווקא בדבר החשוב ביותר לבני ישראל בתקופת ההליכה במדבר היה על בסיס התנדבותי. התורה בתחילת פרשתנו מתארת את ההתלהבות הגדולה של בני ישראל לבניית המשכן אך התנאי צריך להיות 'נְדָבָה רֹחוּ', לא בכפייה ולא סכום קבוע לכולם, גם לא נרשם בשום מקום כמה נתן כל אחד... התגייסות זו בהחלט ראויה לצל"ש אך מאידך כאשר התורה מצווה על ההוצאות להדלקת המנורה ובכלל להוצאות השוטפות הקבועות של המשכן הדבר היה קבוע לכל אחד ולא על פי נדבת הלב, מדוע? נראה שיש כאן יסוד חשוב מאוד: בעניינים גדולים וחד פעמיים תמיד ימצאו אנשים שיעשו ויפעלו ויתרמו אך במלאכה מתמדת יום-יומית, רחוקה מעיני הזרקורים, שם תהיה בעיה ויתכן ולא ימצאו אנשים, לכן התורה בבניית המשכן הסתפקה בנדבת הלב אך בפעולות ובמעשים הקבועים, בקורבנות התמיד, בהדלקת נר התמיד כאן צריך לחייב אותנו לעשות. ובכלל אנשים אוהבים פרויקטים חד פעמיים פי כמה יותר מאשר עמל והתמדה יום יומית בהחזקה שוטפת של משימות. התורה רצתה ללמד אותנו שה'שוטף' והחיים הזורמים הם בעלי משמעות יותר מאשר הארועים החד פעמיים, חיי הנשואין היום יומיים הם הדבר העיקרי בחיינו ולא ארוע החתונה. היום יום הוא המשמעותי ביותר ולא תפילת נעילה ביום כיפור, מצוות כבוד הורים כל הזמן בכל המצב ולא תרומת בית כנסת על שמם. דיאטה יום יומית ולא צום חד פעמי... עם ישראל מתחנך להתמיד גם בדברים ה'קטנים'.

הרב גבי קדוש

